

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО - СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №11/ 25.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №11/ 15.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(Доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТЪРГОВСКО ПРАВО“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности (без „Информатика и компютърни науки“, „Мобилни и уеб технологии“); ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, т.ч.:		
ЛЕКЦИИ	30	2
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Андрияна Андреева)
2.
(Гл. ас. д-р Виолета Влодова-Иванова)
3.
(Гл. ас. д-р Милена Цветковска)

Ръководител катедра:
„Правни науки“ (доц. д-р Галина Йолова-Паскалева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната програма по дисциплината „Търговско право“ е предназначена за обучение на студентите в ОКС „Бакалавър“, всички специалности (без „Информатика и компютърни науки“, „Мобилни и уеб технологии“, „Data Science“).

В нея са включени базисни за търговското законодателство теми, които разглеждат основни правни институти и съответните правни отношения. Същевременно в нея се застъпват и актуални тенденции в развитието на търговското право. Ключовите теми в дисциплината са свързани с правно-организационните форми за осъществяване на търговска дейност, изискванията към търговците, отделните видове търговски сделки и материята на търговската несъстоятелност.

Целта на учебната дисциплина е да предостави на студентите актуални знания в областта на търговското право, реално необходими в бъдещата им практика и професионалната им реализация.

Лекционният курс е разработен в съответствие с динамиката на променящото се законодателство и предоставя актуална информация за нормативната уредба, като същевременно предлага и анализ на утвърдените теоретични постановки и тяхното практическо приложение. Предвид съвременните тенденции за все по-широко приложение на услугите на информационното общество, в учебната програма е отделено внимание на въпросите свързани със сключване на договорите от разстояние и по електронен път.

Очакваните резултати от изучаването на дисциплината „Търговско право“ от студентите са: придобиване на познания за базисните институти на търговското законодателство и разбиране на тяхната същност; реално приложение на придобитите правни знания посредством използването им в специализираните икономически и управленски дисциплини; формиране на умение за боравене със специализирани правни актове (ТЗ, ЗЗД и др. закони и подзаконови актове) и изграждане на способности за тяхното разбиране и използване при преценката и решаването на отделни практически ситуации.

Усилията на екипа са насочени и към конкретни практически умения на студентите, основани на познанието, което придобиват по време на лекционния курс. За целта по време на обучението се стимулира самостоятелната работа с нормативни актове, като се използват актуални ресурси достъпни по електронен път. Стимулира се задълбочаването на познанията относно отделни търговски договори, като се развиват възможностите за самостоятелна работа с тях, а също така студентите се запознават и с релевантна съдебна практика. От съществено значение за образователния процес е и връзката с практиката и бизнеса – по време на обучението при възможност се осигурява достъп до разглеждането на съдебни дела, срещи с практики, дискусии.

Прилаганите методи в обучението, а именно: решаване на казуси и задачи, включително и чрез активна работа през университетската платформа за електронно обучение; посещения в практиката; анализиране на теми и участие в дискусии; развиване на способностите за овладяване на специфична правна терминология и правилното ѝ прилагане в практиката следва да допринесат за развитието на следните ключови компетентности: езикова, цифрова, гражданска компетентност, предприемаческа компетентност.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. Понятие за търговско право. Общо учение за търговеца		2	2	
1.1.	Търговско право – предмет, метод, източници, система			
1.1.	Понятие за търговец. Видове. Общи правни белези. Понятие за фирма, седалище и адрес на управление.			
1.2.	Правен режим на търговското предприятие.			
ТЕМА 2. Търговско представителство.		2	2	
2.1.	Понятие за търговско представителство и видове търговски представители.			
2.2.	Прокурист. Търговски пълномощник. Търговски помощник.			
2.3.	Търговски представител. Търговски посредник.			
ТЕМА 3. Видове търговци		2	2	
3.1.	Едноличен търговец – понятие и характеристика.			
3.2.	Сдружаванията в търговското право. Обща характеристика на търговските дружества. Кооперацията като търговец.			
ТЕМА 4. Персонални търговски дружества		2	2	
4.1	Събирателно дружество – понятие и учредяване, правен режим на правата и задълженията на съдружниците, управление, прекратяване на дружеството и членството.			
4.2.	Командитно дружество – понятие и учредяване, правен режим на правата и задълженията на съдружниците, управление, прекратяване на дружеството и членството.			
ТЕМА 5. Дружество с ограничена отговорност. Дружество с променлив капитал.		2	2	
5.1.	Дружество с ограничена отговорност – обща характеристика и учредяване. Капитал, имущество, дялове. Права и задължения на съдружниците. Управление. Прекратяване.			
5.2.	Дружество с променлив капитал – обща характеристика и учредяване. Капитал, имущество, дялове. Права и задължения на съдружниците. Управление. Прекратяване.			
Тема 6. Акционерно дружество. Командитно дружество с акции.		2	2	
6.1.	Акционерно дружество – обща характеристика и учредяване. Капитал, имущество, дялове. Облигации. Права и задължения на съдружниците. Управление. Прекратяване.			
6.2.	Командитно дружество с акции – обща характеристика и учредяване. Права и задължения на съдружниците. Управление. Прекратяване.			
Тема 7. Преобразуване на търговски дружества		2	2	
7.1	Понятие и форми на преобразуване. Фактически състав на преобразуването.			
7.2.	Действие на преобразуването. Защита правата на кредиторите, акционерите/съдружниците.			
7.3.	Преобразуване чрез промяна на вида (правната форма) – понятие и фактически състав. Преобразуване чрез прехвърляне на			

	имущество върху едноличния собственик – понятие, фактически състав, последици.			
ТЕМА 8. Прекратяване и ликвидация на търговските дружества. Обединения на търговци		2	2	
8.1.	Понятие за прекратяване. Понятие за ликвидация. Фази на ликвидационното производство. Ликвидатор – правно положение, права и задължения.			
8.2.	Обединения на търговци – същност и цели на обединенията. Видове обединения. Консорциум. Холдинг.			
ТЕМА 9. Обща характеристика на търговските сделки		2	2	
9.1	Понятие за търговска сделка. Критерии за определяне търговския характер на сделките. Видове			
9.2.	Сключване на търговските сделки. Особенности. Изпълнение и неизпълнение на търговските сделки. Търговски обезпечения.			
ТЕМА 10. Търговска продажба		2	2	
10. 1.	Понятие за търговска продажба. Обща характеристика. Видове. Вещно и облигаторно действие на договора.			
10. 2	Особени търговски продажби – правен режим. Транзитна продажба. Продажба на изплащане. Продажба с уговорка за изкупуване. Продажба с предварително плащане на цената. Продажба на публичен търг с явно наддаване.			
ТЕМА 11. Договор за лизинг.		2	2	
11. 1	Понятие и характеристика. Видове лизинг.			
11. 2	Права и задължения на страните. Сублизинг.			
ТЕМА 12. Комисионен договор. Спедиционен договор.		2	2	
12. 1.	Комисионен договор – понятие и обща характеристика. Задължения на страните. Прекратяване.			
12. 2.	Спедиционен договор – понятие и обща характеристика. Задължения на страните. Прекратяване.			
ТЕМА 13. Договор за превоз.		2	2	
13. 1	Понятие и обща характеристика на договора за превоз.			
13. 2.	Видове договори за превоз.			
ТЕМА 14. Търговска несъстоятелност		2	2	
14. 1.	Защита при данни за неплатежеспособност. Стабилизационно производство.			
14. 2.	Понятие за търговска несъстоятелност. Обща характеристика. Предпоставки за откриване на производството.			
14. 3.	Маса на несъстоятелността			
14. 4.	Органи в производството по несъстоятелност			
ТЕМА 15. Фази в производството по несъстоятелност		2	2	
15.	Обявително решение за откриване на производство по несъсто-			

1.	ятелност. Охранителни мерки за попълване масата на несъстоятелността			
15.2.	Обезпечителни мерки. Предявяване на вземанията.			
15.3.	План за оздравяване на предприятието. Приключване на производството по несъстоятелност			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Решаване на казуси и задачи	2	20
1.2.	Работа с нормативни актове и образци на документи	1	20
1.3.	Тест	1	30
1.4.	Самостоятелна работа (изготвяне и презентиране) по предварително зададена тема	1	20
	Общо за семестриалното оценяване:	5	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	30
	Общо за сесийното оценяване:	1	30
	Общо за всички форми на контрол:	6	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

- Бъчварова, М., Влагова-Иванова, В., Цветковска, М. Търговско право. Варна: Унив. Изд. Наука и икономика, 2022
- Герджиков, О. Учебник по търговско право. Част втора. Търговски сделки. София: ИК „Труд и право“, 2022

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

- Бъчварова, М. Търговска несъстоятелност - правни и икономически теоретико-приложни аспекти. Варна,: Универс. Изд. Наука и икономика, 2018
- Бъчварова, М. Особенности в правния режим на търговската продажба. Правото и бизнесът в съвременното общество. Варна, Наука и икономика. 2010, с. 102-11
- Влагова-Иванова, В. По някои въпроси за дружеството с променлив капитал. Правото и бизнесът в съвременното общество. Сборник с доклади от 6-та национална научна конференция 19 октомври 2023. Издателство „Наука и икономика“ ИУ – Варна, 2024, с.91-99
- Влагова-Иванова, В. Клаузата форсмажор в търговските договори. Известия. Икономически университет-Варна, 2019 , бр. 1, с. 40-52

6. Герджиков, О. Учебник по търговско право. Част първа. Търговци. София : ИК „Труд и право“, 2021
6. Цветковска, М. Управление на дружеството с променлив капитал и на дружеството с ограничена отговорност – сравнителноправни аспекти. Правото и бизнесът в съвременното общество. Сборник с доклади от 6-та национална научна конференция 19 октомври 2023. Издателство „Наука и икономика“ ИУ – Варна, 2024, с. 108-119
7. Цветковска, М. За характера на отговорността на управителя на дружеството с ограничена отговорност. Известия. ИУ-Варна, 2019, бр. 2, с.141-155